



## Speeltuin Maria-Gewanden 80 jaar

Beste buurtbewoners,

in deze editie van buurtberichten speciale aandacht voor onze speeltuin. De Heemkundevereniging met name Hein Giesen heeft het afgelopen jaar veel gegevens over de historie van de speeltuin verzameld en daar het ons 80 jarig jubileum is hebben we in deze editie hier extra aandacht voor. De exacte oprichtingsdatum achterhalen bleek nog wel moeilijk maar al sinds de jaren 30 is er sprake van een speelplek op de locatie van de huidige speeltuin.

Vele wijkbewoners zijn groot geworden in deze speeltuin en iedereen deelt mooie herinneringen aan deze plek. Zelf herinner ik me vooral de Amerikaanse schommel, de kabelbaan, de schijf en het zwembad waar ik een keer met kleren aan in gevallen ben. Maar vooral opa Leusden die ons altijd spannende verhalen vertelde en die wij bewonderden omdat hij echte brandnetels at.

Ook nu anno 2015 vervult onze speeltuin een belangrijke functie binnen onze wijk zowel voor de kinderen als voor de ouders als ontmoetingsplaats. Dagelijks ontstaan voor de kinderen hier nieuwe mooie herinneringen. Wij vonden het verhaal zo mooi dat wij in het najaar boekjes zullen laten maken over de geschiedenis van onze speeltuin. Hein heeft deze geschiedenis mooi in woord en beeld in kaart gebracht en wij zijn hem hier heel dankbaar voor. Geniet van dit voorproefje.

Miriam Schreurs  
Voorzitter speeltuinvereniging Maria-Gewanden

### Historie

*Door Hein Giesen* - Voor de snelle groei van de Staatsmijnen werden door heel Nederland (en ver daarbuiten) werkkrachten aangetrokken. Deze mijnwerkers, veelal met hun gezin, moesten ook een dak boven hun hoofd hebben.

Omdat de regering zo kort na de Eerste Wereldoorlog nog genoeg andere problemen had, nam de Staatsmijn Emma het voortouw en bouwde in 1922 zelf een mijnwerkerswijk, de Steenberg. Op een eigen terrein, direct langs het mijnspoor, waar tot 2014 een viertal grote veldbrandovens in bedrijf waren geweest om de bakstenen te maken, die nodig waren voor de hoofdgebouwen van de Emma, werd door de Staatsmijnen een eigen mijnwerkerswoonwijk aangelegd.

Er kwamen ruim 500 houten noodwoningen te staan. Deze woningen, in twee types de Hollandse en Duitse barakken, lagen mede om het brandgevaar, op ruime percelen. Het was voor die jaren een moderne wijk met veel groen en een moderne infrastructuur, denk aan het wegennet met beklinkerde straten, riool, gas, water en elektriciteit aansluiting. Dat was destijds zeker geen algemeen goed.

vervolg op pag 2 >>



IN DIT  
NUMMER O.A.:

- Buurtsteun
- Film over alle 18 buurten Heerlen
- Bijzonder project op basisscholen
- Week Amateurkunst Hoensbroek



>> *vervolg pag. 1*

De houten 'noodwoningen' die volgens het oorspronkelijke plan maar voor 10 à 15 jaar gebouwd werden, hebben er grotendeels ruim 50 jaar gestaan. Alleen aan de rechterzijde van de Hermesweg werden al vooraan de dertiger jaren (de crisisjaren) een fiks aantal woningen gesloopt.

De oorzaak was leegstand. Door de crisis was er ook bij de mijnen werktijdverkorting en massaontslag. De vele buitenlanders, vooral Duitsers en Polen, die toentertijd op de Steenberg woonden, moesten Nederland verlaten, terwijl andere bewoners gedwongen verhuisden naar de woningen die bleven staan. In diverse straten werden alle woningen afgebroken, o.a. daar waar nu de Limburg-woningen staan.

### De Vakantiehuizen

Dankzij die leegstand zijn ook de twee buurthuizen gebouwd. Men heeft simpel twee woonblokken laten staan en verbouwd tot een geheel. Vóór die tijd was er overigens ook al een opvang voor de kinderen. Er stonden verspreid over de Steenberg diverse woningen die als buurthuis in gebruik waren, onder andere nabij het Schoolplein en op de hoek van de Voorstraat.

De buurthuizen werden in de volksmond als snel de 'Vakantiehuizen' genoemd, omdat er in de zomervakantie vier weken lang het 'Kindervakantiewerk' georganiseerd werd. Vele 70+ers in Hoensbroek hebben daar nog fijne herinneringen aan.

### Een speeltuin op de Steenberg

Die buurthuizen stonden ook aan de wieg van de huidige speeltuin op de Steenberg. Bij het katholieke buurthuis, dat later 'De Magere Hendrik' heette, werd aansluitend aan de grote overkapping een zandbak met houten zitbanken en tafels gemaakt. Vooraan bij de ingang aan de Schuinstraat, kwam een poedelbadje. Het poedelbad, de trekpleister, was een eivormig betonnen bad met een doorsnee van plusminus 10 à 12 meter en een fonteintje in het midden waar je zomaar bovenop kon klimmen.



### De speeltuinvereniging

In 1949, als de Limburg-woningen bewoond zijn met jonge gezinnen en bovendien de Kasteelbuurt-speeltuin aan de Klinkertstraat opgeheven wordt, krijgen de plannen voor een echte speeltuin op de Steenberg vaste vorm. De ruimte is voorhanden bij het buurthuis midden in de wijk en de Speeltuinvereniging zag het levenslicht. Mannen van het eerste uur waren o.a. Piet Vooyo, Toon Gabriel en ...Bruens.

### De zeepkistraces

Er werden activiteiten op touw gezet om de kas te vullen, waarvan de bekendste activiteit wel de zeepkistraces op de steile Zandbergsweg waren.



### De inrichting van de speeltuin

Om de speeltuin te vullen zijn nog een paar bruikbare speeltoestellen uit de ter zielen gegane speeltuin bij het kasteel te gebruiken en de 'Koel' helpt een handje met de benodigde materialen om schommels, glijbanen, klimrekken en niet te vergeten een 'Amerikaanse' schommel te maken. De schommels, wippen en wat al niet meer werden gelast bij bij Sommer, die een klein lasbedrijf had onder het 'sjoep' in de oude boerderij van Croonenberg aan de Hoofdstraat. De initiatiefnemers vonden genoeg vaders die de handen uit de mouwen staken om al deze toestellen volgens de toen geldende normen veilig te plaatsen en de speeltuin van de Steenberg was een feit.



Toon Gabriel, die bij de reddingsbrigade op de Emma toch al een EHBO-cursus volgde en tegenover de ingang van de speeltuin woonde, werd de eerste EHBO-hulp post. Meneer Dirven was de eerste oppas 'Opa', met als vervanger meneer Extra. Mede door het Kindervakantiewerk, dat vele kinderen van buiten de buurt aantrok, genoot de speeltuin op de Steenberg al snel enige populariteit in heel Hoensbroek. De speeltuin had ook iets wat andere in die jaren nog niet hadden, je kon er pootje baden en er was een buurthuis, zodat er een ijsje te koop was of moeders een kop koffie kon krijgen.

### De Opa's

De speeltuin-oppas was vroeger meestal 'n vervroegd gepensioneerde mijnwerker, soms al kort van adem door zijn stoflongen, die op die manier zijn niet al te ruime pensioen kon aanvullen. Zijn accommodatie was vaak niet meer dan een afdak of hokje met een oude keukenstoel bij de ingang. Zijn taken waren ook beperkt, de speeltuin openen en sluiten, een paar kwartjes entree beuren van kinderen die geen lid waren, plus ruziënde kinderen sussen. Namen die ons nog bekend in de oren klinken zijn; opa Verstraeten, 'Dubbeltje' en de laatste echte 'opa' uit dat tijdperk was Harm van Leusden.

Pas in de jaren tachtig verandert het beeld van de oppas. Men weet een oude directieket op de kop te tikken, die verbouwd wordt tot 'speeltuin-gebouwtje'. Eindelijk een echt onderdak en de ruimte cq. mogelijkheid om een kop koffie te maken.





Van opa naar beheerders echtpaar... Een kantine bij een speeltuin vraagt echter voor een ander type oppas, een echtpaar dat die toko moet runnen. Het eerste echtpaar dat die taak vervulde waren Wiel Driessen en zijn vrouw. Wiel was zo wie zo al jaren lang een vrijwilliger waar nooit tevergeefs een beroep op gedaan werd. Na hen heeft het echtpaar Scheilen hier ettelijke jaren hun beste beentje voorgezet.

Hun opvolgers, Jan en Louise Ubachs-Paoli, deden dit 'vrijwilligerswerk' bijna tien jaar met verve (wat u bij Jan ook letterlijk kunt opvatten) en werden in 2010 opgevolgd door de huidige beheerders Jos en Lillie Schreurs.

### Een echt stenen speeltuin gebouw!

De speeltuin had door de sloop van de houten barakken en het ontbreken van jonge gezinnen enkele jaren op een laag pitje gedraaid. Zij was alleen overeind gebleven door een paar hondstrouwe vrijwilligers. Met de nieuwe woningen en de komst van jonge gezinnen kwam er een nieuw elan in de wijk. Er werd weer een nieuw speeltuinbestuur gekozen met Ton Senden als eerste voorzitter.



Met dank aan het sociale jeugdwerk werd het oude houten gebouw vervangen door een stenen gebouw, met een kleine keuken, moderne toiletten en een bergruimte. Later uitgebreid met een kleuterdagverblijf, waar in het souterrain nog werkruimte voor de sociale werkers was gecreëerd. Het oude lekkende pierenbadje kreeg met veel hulp van Wiel Driessen (de latere speeltuinbeheerder) een opknappbeurt. Het badje werd vergroot en verdiept tot 90 cm. waardoor de speeltuin weer kon

wedijveren met de andere speeltuinen. Toen alles goed op poten stond kon Ton Senden tevreden terug kijken en als zijn kinderen de speeltuinleeftijd ontgroeid zijn geeft hij de voorzittershamer door aan Harrie de Kleijn.

En natuurlijk het liefst elk jaar iets nieuws om de speeltuin levendig te houden. Ook in de oh zo populaire dure pretparken staan bijna ieder jaar nieuwe attracties en daar spiegelen de kinderen dat aan.

Soms lijken die eisen voor ouderen absurd, zo'n super attractie uit hun jeugd zoals een Amerikaans schommel mag namelijk niet meer. Het uitgebreide pierenbad van 90 cm. mag alleen nog maar gebruikt worden onder begeleiding van een gediplomeerde (dus voor een speeltuin te dure) badmeester en moest in 2014 dus 40 cm opgehoogd worden en ga zo nog maar even door.

### De vrijwilliger

Naast de vele vrijwilligers voor het kluswerk, wordt voor het groot onderhoud aan de speeltuin tegenwoordig goed samengewerkt met de gemeente Heerlen. Via de Stichting Baanbrekend Werk wordt het grotere onderhoudswerk vaak



Bij de opening van houten keet werd de scheidende 'Opa Harm' door voorzitter Ton Senden nog eens in de bloemetjes gezet. Harm mocht als laatste daad de openingsvlag hijsen

uitgevoerd via de Reclassering, die lichtgestraften op deze wijze hun taakstraf laat uitspelen.

### Een speeltuin runnen in 2015 ...

In de loop der jaren zijn de eisen aan een speeltuin hoog opgeschroefd. De hedendaagse bezoeker ziet graag een verzorgde toiletruimte, wil een kop koffie of iets fris drinken alsook een versnapering cq. kleine hap nuttigen. Voor de speeltoestellen geldt hetzelfde. De jaren dat een goedwillende lasser een wip en aan schommel maakte zijn voorbij. Alle speeltoestellen moeten aan de geldende hoge ISO-normen voldoen en ondergaan voor het begin van het speelseizoen een grondige keuring.





### Het terras

Met een ruime overkapping werd een leuk terras gecreëerd. Die overkapping zorgt er niet alleen voor dat de kinderen voor een regenbuitje kunnen schuilen, ook de moeders hebben hier een stek gevonden. Op zomerse dagen is het terras steeds goed gevuld is en niet alleen met begeleidende moeders.

Groot onderhoud, de dode takken worden met behulp van een hoogwerker uit de hoge bomen gesnoeid

Gezellig een kopje koffiedrinken en wat keuvelen was ook al troef toen het terras nog geen overkapping had

Mede door het voortreffelijke werk van het echtpaar Jos en Lillie Schreurs, heeft het terras nu nadrukkelijk een functie gekregen als trefpunt voor de hele buurt.

### De activiteiten

Met alleen speeltoestellen kom je als speeltuinvereniging tegenwoordig te kort. Er worden in nauwe samenwerking met het beheerders echtpaar het hele speeltuinseizoen vele activiteiten op touw



gezet. Op de Koningsdag worden de fietsen versierd en een kleine optocht op touw gezet.



De seizoenopening is ieder jaar opnieuw een verrassing. In 2013 was het bijvoorbeeld een rondrit door Maria-Gewanden met een toeristentreintje.

En wat te denken van een heus voetbaltoernooi op het eigen minivoetbalveldje. De seizoensluiting is steeds een prachtig en zeer druk bezocht sluitstuk. Een BBQ met kinderen en ouders, bovendien mogen de kinderen dan een nachtje kamperen in de speeltuin en krijgen 's morgens een lekker ontbijt.

Het was in 2014 vechten voor een voortbestaan. De gemeente wilde de speeltuinen beknotten en nog maar twee speeltuinen voor heel Hoensbroek gedogen. Na lang overleg is er uitgeslept dat dit er vier mogen zijn, die het met een gezamenlijke subsidie pot moeten doen. Hieruit moeten zij in onderling overleg regelen wie wat krijgt in welk jaar. Bijkomend voordeel voor de leden is wel dat men met een familiekaart nu in alle Hoensbroekse speeltuinen terecht kan.

*Bronnen: Gesprekken en/of briefwisseling met onder meer Klaas Santing, Piet Extra, Albert Kijk in de Vegte, Jan Gabriel, Jan Ubachs, Ton Senden en vele anderen.*

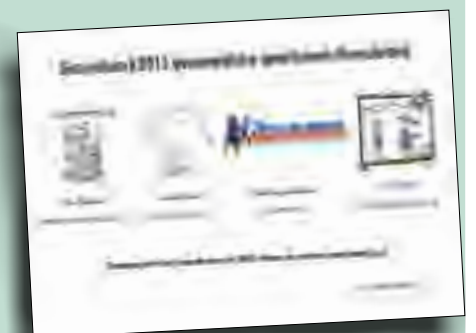


# Lid worden? Nu meteen doen!

**Het kost u voor het hele gezin slechts E 20,00 per jaar, daarmee heeft u gratis toegang tot vier speeltuinen in Hoensbroek.**

**Enne... ook als u geen kinderen heeft kunt u ons steunen door lid te worden. Hoe meer leden hoe sterker wij staan om de volgende snode plannen van de gemeente te verhinderen.**

**Stort uw bijdrage op  
rek.nr. NL16ABNA0512125740  
t.n.v. Speeltuin Maria-Gewanden  
m.v.v. bijdrage 2016**



*Het bestuur:*

*Voorzitter Miriam Schreurs, Secretaresse Katinka Bloem en Penningmeester Ester van Lankeren*

# BUURTSTEUN

## ook in Maria-Gewanden

In alle 18 buurten van Heerlen wordt gewerkt aan buurtsteun, ook in Maria-Gewanden

### Wat verstaan we onder buurtsteun?

Buurtsteun gaat over het met elkaar vorm geven aan een mooie leefbare buurt waar iedereen zich thuis voelt en zo lang mogelijk wil blijven wonen. Mensen in de buurt zorgen er met elkaar voor dat er geen mensen uit de boot vallen. Men helpt elkaar daar waar dat mogelijk is. Dat gebeurt al heel veel, maar....

### Wat betekent buurtsteun dan concreet?

Onder buurtsteun verstaan we de steun die mensen elkaar in de buurt geven.

Er zijn vast nog mensen in Maria-Gewanden die wat hulp of contact zouden kunnen gebruiken bij iets wat wij nog niet weten, bijvoorbeeld:

- bij het doen van een klein klusje in huis;
- bij het opknappen of schoffelen van een tuintje
- bij het doen van een boodschap
- samen gaan winkelen, een eindje wandelen
- samen een kopje koffie drinken
- zoeken naar nieuwe mogelijkheden om anderen te ontmoeten
- helpen bij het organiseren van een nieuwe activiteit in de straat
- of nog iets anders...

en..... er zijn vast wel mensen in Maria-Gewanden die dit samen met of voor iemand zouden willen doen?

Hoe krijgen we deze personen, de een met een vraag, de ander met een aanbod nu bij elkaar?

Daar kunt u aan meedoen of over meedenken en zo actief helpen om van Maria-Gewanden een nog fijnere buurt te maken! En dat is buurtsteun!!

### contact

Wilt u meedenken over hoe we in Maria-Gewanden samen aan buurtsteun kunnen werken? Of heeft u iets te vragen of misschien wel iets aan te bieden?

Neem dan contact met mij op:  
Anne Schutte, opbouwwerker Hoensbroek  
Kasteel Hoensbroeklaan 190  
6433 AJ Hoensbroek  
Tel: 06-53315988/045-7111560  
Email: [aschutte@alcander.nl](mailto:aschutte@alcander.nl)

# Film over alle 18 buurten van Heerlen



*Alle 18 buurten van Heerlen worden tussen april en december 2015 in beeld gebracht. Mat en Jan-Joost Snijders (vader en zoon) willen de Heerlenaar in zijn/haar buurt centraal stellen. De film, die "Mooi Heerlen!" gaat heten, wordt mede mogelijk gemaakt door de gemeente Heerlen.*

Centraal staan de mensen en de dingen die zij in hun buurt doen. Elk van de 18 buurten in Heerlen komt aan bod in een eigen film van 4-5 minuten. Bovendien wordt een film van 8-10 minuten gemaakt, waarin alle buurten te zien zullen zijn.

Trots op Heerlen, haar inwoners en hun buurten, dat is het belangrijkste motief voor de film. "Er gebeuren zoveel mooie dingen in Heerlen," aldus Mat en Jan-Joost. "Daar mogen de buurten best trots op zijn en laten zien."



Zij doen dat door de mensen in beeld te brengen die er wonen & werken, hun onderlinge verbondenheid en de dingen die zij doen. "Grote" en "kleine" dingen.

Rond november a.s. komen er trailers voor alle films en in januari 2016 moeten de films de klaar zijn. Zij zullen hoofdzakelijk worden gebruikt voor de social media.

Jan-Joost en Mat Snijders zijn professionele filmmakers. Een van hun andere projecten is de film Heerlen Secret Beauty, een film over mooie plekken in Heerlen.

Januari 2016: première van de film over de hele stad tijdens de Nieuwjaarsreceptie Buurtgericht Werken.

Voorjaar 2016: vertoning van de films in de diverse buurten (indien de buurt daar zelf prijs op stelt), via de sociale media en op andere plekken in of buiten Heerlen.

### Meer info:

Jan-Joost en Mat Snijders  
Film etc.  
[mooiheerlen@outlook.com](mailto:mooiheerlen@outlook.com)  
06 - 129 41 730

# Lian Strijards



**Interview door Hans Ermers - Lian Strijards is behalve secretaris ook lid van de werkgroepen Communicatie en Cultuur en organiseerde hiervoor onder andere 'Dichten in het Dorp' waarin drie generaties samen gedichten schreven. Daarnaast organiseerde ze 'Hoe word ik Troubadour'. Hierin gingen drie generaties op basis van drie akkoorden liedjes leren en uitvoeren. Lian woonde door heel Nederland en daarbuiten en sinds 1997 met veel plezier in Hoensbroek. Ze wandelt graag in het heringerichte Caumerbeekdal en ze houdt van kunst en muziek maken en luisteren.**

## **Wat heeft je geïnspireerd om vrijwilligerswerk te gaan doen bij SBMG?**

'Ik heb een aantal jaren vanuit Hoensbroek in Noord-Holland, Zuid-Holland, Drenthe, Wallonië en Duitsland gewerkt. Dat was altijd mensgericht werk voor mensen ver weg. Ik vroeg mezelf af waarom ik me niet zou inzetten voor mensen dichtbij, in mijn eigen straat in mijn eigen dorp. Daarom heb ik in 2012 contact gezocht met het bestuur. Ik vind het heel fijn om veel dingen te ervaren, te beleven en te onderzoeken. Ik heb van mijn ouders meegekregen wat ik nu als rijkdom ervaar: kunst en filosofie. Vroeger mochten we als kind thuis alles: tekenen, toneelspelen, lezen en we waren lid van de filmclub.

## **'Het leven hoeft niet alleen een feest voor mij te zijn, daarom wil ik het moois het liefst proberen te delen en zo verbindingen te leggen.'**

Ik zie de komende generaties als inspiratiebron. Het leven hoeft niet alleen een feest voor mij te zijn want ik wil alle dingen die me helpen in het leven, die me troosten, die me inspireren, bijvoorbeeld schilderen of muziek, het liefst delen met anderen en als het kan verbindingen leggen tussen generaties'.

## **Op welke manier breng je dit in praktijk?**

'Senioren kunnen junioren helpen op hun levensweg door bijvoorbeeld met ze te

schilderen en muziek te maken. Misschien dat ze daar de rest van hun leven iets aan kunnen hebben en ook weer kunnen doorgeven aan hún kinderen. Aan kinderen zie je dat ze blij worden van liedjes zingen en dansen, dus misschien doen ze er later iets mee. We kunnen als stichting geen grote problemen oplossen, maar we kunnen wel dingen bedenken en hiermee nieuwe generaties inspireren. Dát vind ik in het werk bij de stichting zo mooi.'

## **Kun je hier een concreet voorbeeld van geven?**

'In 2012 vroeg de gemeente ons om de Week van de Amateurkunsten vanuit Hoensbroek vorm te geven. We vonden het zélf maken van kunst belangrijk: kinderen van school en senioren uit de buurt. Uit die samenwerking is een theateervoorstelling in Kasteel Hoensbroek voortgekomen. Dit initiatief heeft zich als een olievlek over Hoensbroek verspreid, maar je moet steeds bedenken hoe je als buurt het erfgoed zelf maakt en voor de volgende generatie bewaart. Het is fantastisch als je als toeschouwer geïnspireerd kan raken door kunstenaars, maar je kunt ook zélf cultureel actief zijn, je rugzak vullen met alle schatten die er zijn en jezelf proberen uit te drukken in woord, beeld, beweging.

## **Er is steeds minder geld voor cultuur. Hoe ga je daar mee om?**

'We gaan steeds een stap verder door

samen te werken met anderen: nu met vier Hoensbroekse buurtstichtingen, Schunck, plaatselijke verenigingen en allerlei andere partijen. Mijn rol is hierdoor veranderd en wordt ook gecompliceerder. Die samenwerking kost veel tijd omdat mensen elkaar nog niet zo goed kennen, verschillende temperamenten en achtergronden hebben. Maar de toekomst ligt voor ons. We zullen in Hoensbroek steeds meer zélf moeten doen met minder geld. Daarom moeten we steeds beter en slimmer onze krachten aanspreken, want samen bereik je meer.'

## **Heb je nog een voorbeeld van samenwerking op cultureel gebied?**

'Vorig jaar was Maria-Gewanden wijk van de maand. Hierdoor konden we als wijk alles wat we aan culturele rijkdommen hebben laten zien: muziekgezelschappen, koren en alles wat we nog meer aan cultureel erfgoed hebben. Er werden werken van de Hoensbroekse componist Piet Stalmeier uitgevoerd door een gelegenheidskoor. Het is een prachtproductie geworden! Om dit succes voort te zetten willen we hem dit jaar weer met een uitvoering in het zonnetje zetten, ook vanwege zijn grote betekenis voor de muziekschool van Hoensbroek. De harmonie is nu bezig om op 7 en 8 november in de muziekschool alles op de planken te krijgen.'

## **Kun je iets meer vertellen over het project 'De dieren ondergronds'?**

In de eerste week van juni waren er in het kader van '2015: Het Jaar van de Mijnen' in het pop-up atelier van Brigitta Santegoeds in de Kouvenderstraat elke dag workshops met als thema: 'De dieren gaan ondergronds'. Iedere dag besteedden we aandacht aan een andere kunstvorm. Zowel jong als oud konden aan deze workshops meedoen en aan het eind van de week was er een slotmanifestatie.

## **'Het zou mooi zijn als we over 5 jaar een 'Vlieger-orkest' of een 'Aldenhof-orkest' zouden hebben'**

## **Heb je een wens voor de toekomst van onze buurt?**

'Ik wil structureel meer aan cultuur gaan doen met senioren en kinderen. Iedereen kan een rol spelen bij het bevorderen van cultuur. Zo zitten er bij de Hoensbroekse Amateur Kunstenclub schoolkinderen, de harmonie, fanfare St. Gabriel en de Zanglijsters. Je ziet dat de belangstelling voor cultuur groeit, want er komen jaar in jaar uit nieuwe mensen bij de HAK. Ik heb nog een paar muziekinstrumenten die ik ooit aan de schoolkinderen wil gaan geven. Het zou mooi zijn als we dan over 5 jaar een 'Vlieger-orkest' zouden kunnen hebben. En uiteraard hoop ik dat het thema 'Vreemde vogels' dat we volgend jaar met HAK willen gaan doen een heel groot succes wordt!'



## Tent in de wijk & borden beschilderen op het Gouverneur Baron van Hövellplein

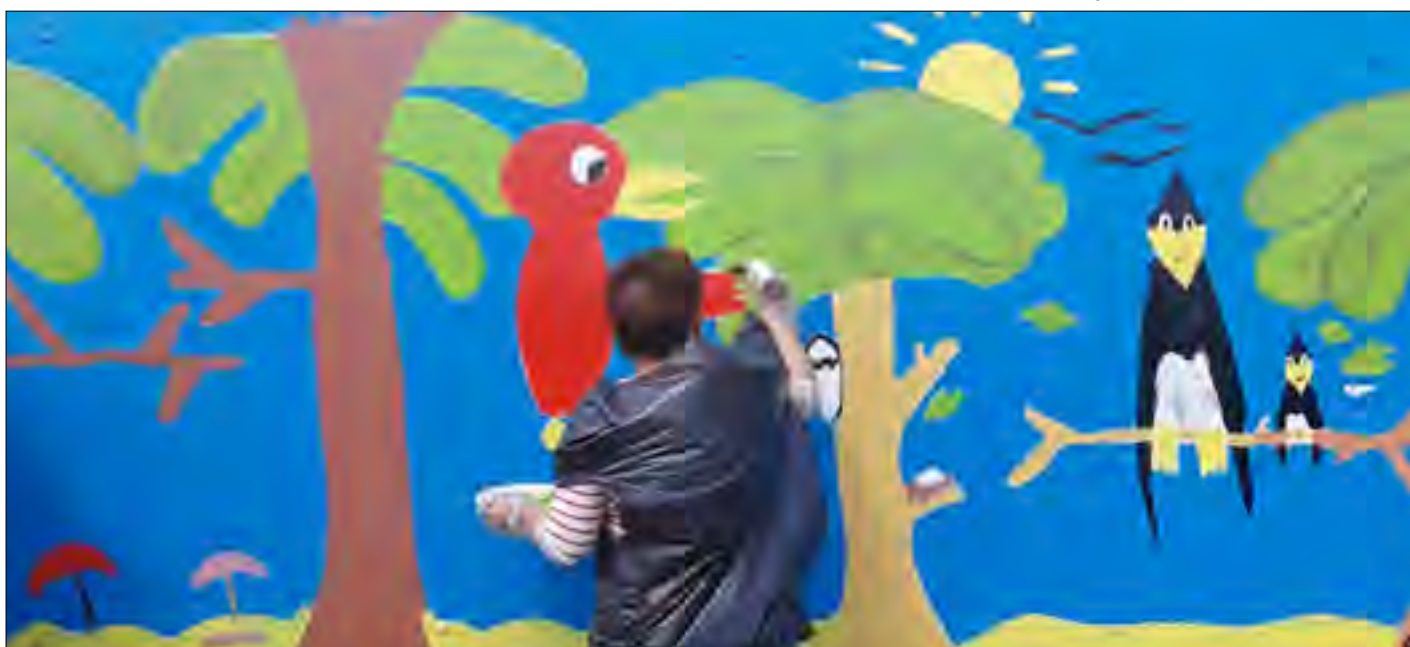
Op 13 juni heeft SBMG samen met buurtbewoners de tent opgeslagen op het Gouverneur Baron van Hövellplein. Vanaf twee uur was de tent open voor buurtbewoners om het een en ander te bespreken.

Om half twee stonden al de eerste kinderen te wachten om te gaan schilderen. Na enige tijd werd het steeds drukker en hadden we al gauw kwasten te weinig om iedereen te kunnen laten schilderen.

Ondertussen kwamen ook buurtbewoners die het een en ander wilden bespreken, zo kwam de hondenpoep uitgebreid aan de orde, en werd gevraagd naar speeltoestellen op het plein.

Het schilderen was uiteindelijk een groot succes, de borden zagen 's avonds geweldig uit, een dankjewel is daarbij op zijn plaats aan de kunstenaars.

Om vijf uur ging iedereen voldaan naar huis en stond er een waar kunstwerk, gaat u maar eens kijken!





De behoefte aan activiteiten op het gebied van de kunsten is momenteel groot in Hoensbroek. Expressie is ook voor mensen in Hoensbroek van groot belang, evenals ontmoeting en uitwisseling.

Er is daarom een werkgroep cultuur in het leven geroepen: De HAK (Hoensbroekse Amateurkunst), waarin bestuurders zitten van de Hoensbroekse Buurtstichtingen. Deze werkgroep werkt waar mogelijk samen met professionele instanties zoals Schunck/Sien, de Kunstkaravaan, Zuid Nederlandse Philharmonie, het Nederlands Blazers Ensemble, met meer Welzijnsstichting Alcander, met Humanitas, de peuterspeelzaal, harmonie, koren, de fotoclub, toneelverenigingen, basisscholen, speeltuinverenigingen.



< Marie-Josée Aarts

## Bijzonder project op basisscholen

Door Jac Gielen, Harmonie Caecilia - De afgelopen maanden heeft er een bijzonder project plaatsgevonden op 4 Hoensbroekse basisscholen. Dit waren: De Vlieger, De regenboog, de Mheijster en de Voegelsjtang. In groep 5 van deze scholen heeft Marie –Josée Aarts (dirigente van ons jeugd-orkest) 10 muzieklessen gegeven die waren ingepast in het schoolrooster. Voor iedere leerling is er een blokfluit aangeschaft zodat de scholieren ook meteen daadwerkelijk aan de slag konden met muziek. Het doel van het project was om kinderen te laten ervaren hoe leuk bezig zijn met muziek en zelf muziek maken is en zo interesse te wekken om verder te willen gaan met muziek.

Zoals algemeen bekend is, is het muziek-onderwijs op de basisscholen bijna helemaal wegbezuinigd. Juist in een tijd waarin het vanuit allerlei onderzoeken steeds duidelijker wordt dat muziekles en muziek maken positief werkt in de ontwikkeling van jonge kinderen. Het verhoogt het IQ en allerlei vaardigheden en competenties die in het latere leven van belang zijn, worden gestimuleerd. De scholen ervaren dat ook als een gemis en zij waren dan ook erg blij met dit project.

Samen met de scholen en met de cultuur afdeling **HAK (Hoensbroekse Amateur Kunsten)** van de stichting burgergericht werken die zich ook inzetten om kunstzinnige uitingsvormen waaronder muziekles weer op de scholen te krijgen, hebben we dit project ontwikkeld. Met behulp van een subsidie van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen hebben we het kunnen verwezenlijken. Het is een bijzonder geslaagd project geworden, met enorm veel enthousiasme bij de kinderen.

De lessen werden afgesloten met een echt concert in de muziekschool samen met ons jeugdorkest. De zaal zat helemaal vol met ouders en kinderen. Ook verschillende leerkrachten van de scholen waren aanwezig. Tijdens dit concert lieten de scholieren horen wat ze in die 10 lessen geleerd hadden en dat was best indrukwekkend.

Er werd zelfs een stuk gespeeld samen met het jeugdorkest. Na afloop van het concert was er een instrumentenproeverij waar scholieren instrumenten konden uitproberen om zo ook te stimuleren een instrument van de harmonie te kiezen en bij de harmonie verder te gaan met muzieklessen.



De intentie is om dit ieder jaar te gaan doen. De investering van de blokfluiten is gedaan, deze blijven op de basisscholen. We zoeken nog naar financiële middelen om dit in de toekomst ook zonder subsidie van de Limburgse Bond te kunnen blijven doen. Op de website van de Harmonie staan verschillende foto's die een impressie geven van dit project.

### Door de bril van Marie-Josée Aarts

Door Kyra Fens, Harmonie Caecilia - Zoals Jac Gielen al had beschreven werden de blokfluitlessen op de basisscholen gegeven door Marie-Josée Aarts. Zij is de dirigente van het jeugdorkest van Harmonie Caecilia en samspeelgroep. Samen met haar ben ik ook een dag mee geweest naar de basisscholen om een kijkje te nemen tijdens de muzieklessen. Achteraf kunnen we terugkijken op een heel mooi traject en natuurlijk laten we haar daar ook graag over aan het woord:

Marie-Josée had voor het project nog nooit les gegeven in schoolverband en niet alleen voor de leerlingen maar ook voor haar waren de eerste lessen spannend. Zoals ze zelf zegt: "Ik wist niet wat ik moest verwachten en of de lessen zouden "aanslaan". Maar na de 1e les was al duidelijk dat de kinderen het hartstikke leuk vonden om aan dit project mee te doen."



De reacties van de leerlingen waren zeker in het begin heel positief. En gelukkig bleef dat bij de meesten ook zo. Wat vooral opmerkelijk was, was dat sommige kinderen na 2 lessen haar op het schoolplein tegemoet liepen om te vertellen dat ze zelf een blokfluit wilden kopen! Dat is een heel positieve reactie die aangeeft dat het doel zeker wordt bereikt: kinderen laten zien/voelen hoe leuk het is om zelf muziek te maken.

Enthousiast vertelt Marie-Josée nog een andere anekdote: "Er werd spontaan een kinderliedje ingezet door een leerling en de hele klas zong enthousiast mee, inclusief alle bijbehorende gebaren van het liedje 'In de Maneschijn'. We gingen op dat moment 'Áu claire de la lune' oefenen. En toen ze hoorden wat dat betekende, kwam er een iets ander liedje."

Er zaten ook lastige kanten aan het lesgeven op de scholen. Er waren helaas ook ongemotiveerde leerlingen en om hen betrokken te houden bij de les was soms



lastig. Daar is de steun van de zittende leerkracht erg belangrijk gebleken. Na 9 lessen (helaas zat de mei vakantie een beetje in de weg) was het op vrijdag 24 april zo ver: het afsluitende concert in de grote zaal van de muziekschool! Ondanks de moeizame start van het concert door een tekort aan blokfluiten, omdat een school door miscommunicatie de blokfluiten niet had meegenomen, was het enthousiasme van de kinderen bijna tastbaar. "Ik sta er versteld van," zegt onze dirigente, "van wat je kinderen kunt leren in 9 weken! Auditief, maar ook van blad. En dat allemaal zonder thuis te hebben kunnen oefenen, want de blokfluit bleef op school."

Het allermooiste moment van de avond was voor Marie-Josée het moment waar de voorzitter ook kippenvel van kreeg: "Het leukste moment vond ik toen we met de jeugdharmonie "frozen" speelden en iedereen spontaan begon mee te zingen. Wederom een bewijs dat kinderen van muziek houden! Het heeft lang geduurd voordat de adrenaline en de euforie bij mij begonnen te zakken! "

**Het was voor haar een echt genot om leiding te geven aan zoveel enthousiaste muzikanten en ze hoopt dan ook dat we dit volgend jaar weer kunnen realiseren: "Ik heb er nu al weer zin in!"**

## "Een reis door de hemel"

**Basischool De vlieger was in de Hemel Na "Afrika" een samenwerkingsproject van HAK, het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) en groep 7 van Basischool De vlieger van vorig jaar was er nu de opvolger "Een reis door de Hemel"**

Een verhaal dat zelf bedacht werd door de kinderen. Dick Verhoef van het NBE ging samen met de kinderen en mensen van HAK aan de slag om alles uit te werken. Er werd op school geknutseld, gezongen, gedanst en gemusiceerd Uiteindelijk resulteerde dit in een uitvoering in het Parkstad Limburg Theater waar de vele bezoekers door de kinderen samen met het NBE verrast werden op een reis door de Hemel, een hemels genoeg om te zien wat er in een paar weken bereikt werd. Met dank natuurlijk aan de kinderen van groep 7 van BS De vlieger, Dick Verhoef en de mensen van HAK voor deze enorme prestatie! Wij zijn nu al benieuwd naar de uitvoering van volgend jaar.



# Week voor de AmateurKunst in Hoensbroek



**In 2012 vroeg de gemeente Heerlen ons om in Hoensbroek een Week voor de Amateurkunst te organiseren. De gemeente wilde vanuit het Cultuurhuis een impuls doen uitgaan naar de stadsdelen. Sindsdien hebben we in Hoensbroek met veel plezier zo'n week georganiseerd. In 2015 heeft de gemeente besloten niet langer aan de WAK mee te doen. Wij waren echter volop aan de slag met de voorbereidingen en zijn op eigen kracht verder gegaan.**

Van 1 juni tot 6 juni 2015 organiseerde HAK dus de week voor de AmateurKunst in het centrum van ons dorp. De gemeente wilde in 2015 aandacht besteden aan het Jaar van de Mijnen. In dat kader werd daarom door ons gekozen voor een verhaal dat zowel jong als oud in eerste instantie doet stilstaan bij de historie van de directe leefomgeving.

## **Georganiseerd door HAK**

Vier buurtstichtingen in stadsdeel Hoensbroek (gemeente Heerlen) organiseren culturele activiteiten en zoeken hiervoor aansluiting bij bestaande culturele verenigingen zoals de harmonie en de fanfare, diverse koren en dansinitiatieven. Waar mogelijk spelen we ook in op de nieuwe trend waardoor jonge culturele ondernemers een kans krijgen. Door deze opzet waarin jong, oud en anderszijd met elkaar, aangestuurd door professionele kunstenaars, aan de slag gaan ontstaat op speelse en natuurlijke wijze binding die haar vruchten afwerpt op het leefklimaat van ons dorp.

## **Samen met de KunstKaravaan**

De Kunstkaravaan bestaat uit een artistiek team en een groot aantal kunstenaars

die naast uitoefening van hun vak ook gespecialiseerd zijn in het ontwikkelen en geven van kunstlessen en -workshops. Zij bouwen bijzondere omgevingen waarin ze jong en oud aansporen anders te kijken, anders te creëren en te ervaren.

## **In een doornormale winkelstraat**

De Kunstkaravaan streek neer de Kouvenderstraat, een doornormale winkelstraat met ook hier, onder invloed van de krimp, leegstaande winkelpanden. In een van die panden bouwden ze samen met kinderen en senioren een heus theater; een Pop-Up theater Er groeide in een week tijd een sfeervolle omgeving met veel herinneringen aan het mijnverleden. De fantasie van jong en oud werd volop aan het werk gezet.



## **De Dieren gaan ondergronds**

Er werden in dit "theater" de hele week door diverse kunstenaars workshops gegeven; muziek, dans en schaduwspel voor de allereersten en decorbouw, acteren en poësie voor de volwassenen. Uitgangspunt was het verhaal van Jo en de mijngeest Kaspar; een oud volksverhaal afkomstig uit de Limburgse mijnsteek. Jo is 15 als hij ondergronds gaat werken. Op een van zijn eerste werkdagen ontmoet hij de mijngeest Kaspar. Hij neemt Jo mee naar een wonderlijke wereld diep onder

de grond. Bovengronds is men inmiddels ongerust over het lot van Jo. Wat zou er met Jo gebeurd zijn? Jo vermaakt zich echter prima in de fantasiewereld waarin hij terecht is gekomen. Hij ontmoet allerlei dierenfiguren die hem uiteindelijk weer de weg naar boven helpen te vinden.

## **Laagdrempelig en spannend!**

De meeste deelnemers hebben nauwelijks ervaring met het zelf maken van een voorstelling, met het dansen, dichtend, zingen, spelen. Tijdens de week leerden ze hun eigen stem kennen, putten ze uit hun eigen ideeën, voelden ze wat het is om te dansen of te spelen. Heel erg knap: tussen school, werk en bedrijf door midden in de week decors bouwen, gedichten schrijven, dansen in studeren, muziek maken en een hele voorstelling in elkaar zetten! Kinderen en senioren hebben genoten.

## **De presentatie**

Op de laatste dag van de Kunstweek gingen de deuren van het theater open. De muziek en de teksten waren klaar, acteurs en dansers goed voorbereid. De gidsen van de Kunstkaravaan nam het publiek mee in die prachtige ondergrondse wereld van Jo en Kaspar.

## **Cultuur prikkelt**

Actieve deelname aan cultuur veroorzaakt meer dan de passieve deelname nieuwsgierigheid, betrokkenheid, flexibiliteit en geeft zelfvertrouwen. Door samen moeilijkheden op te lossen, samen het geluksgevoel te delen, krijgen jong en oud begrip en respect voor elkaar. Vanuit dit respect en begrip ontstaat een open houding voor diversiteit in de samenleving met als gevolg een positief leefklimaat in Hoensbroek, maar ook in de grote wereld om ons heen. Geen grote shows en nog

grotere shows, maar het kleine moment dat voor altijd je levensruimte vergroot. We vinden het project geslaagd omdat iedereen, zowel de deelnemers als het publiek, met een ongelofelijk goed gevoel naar huis ging.

Een tachtigplusser kwam elke dag naar het pop-up-atelier om te dichtten, te schilderen, te zingen en te declameren. Het prachtigste lied bracht hij voor het publiek ten gehore. Hij heeft al veel projecten met ons mee beleefd en verheugt zich op alle volgende projecten.

Het heeft ongelofelijk veel tijd gevraagd van de vrijwillige werkers achter de coulissen, maar dat was het dubbel en dwars waard.

Het was een frisse aanpak, verrassend, en niet te ingewikkeld. Het sloot goed aan bij de vaardigheden van de deelnemers.

We hopen zo veel enthousiasme te genereren dat de deelnemers daarna verder willen met het ontwikkelen van de ontdekte talenten. Ze kunnen dan met andere workshops mee gaan doen die wij aanbieden, of lid worden van dansscholen, verenigingen, muziekscholen in de omgeving van ons dorp. We vertrouwen erop dat dit inderdaad zal gaan gebeuren. Alles wijst daar immers op?

### **Dieren ondergronds**

*Buig je lange nek en  
Tuur met tedere ogen*

*Naar wat het duister prijs wil geven,  
"jo-jo-jo"*

*En*

*"mur-mur-mur"*

*Spits de gevoelige oren die  
Altijd alles horen  
Als voelsprietten*

*Nauwelijks iets zien*

*met de opmerkbare blik*

*En op de tast en op gehoor*

*Volg je een duidelijk spoor van  
stemmen*

*'mur-mur-mur' als Lorelei en*

*'jo-jo-jo' als mannenkoor of  
engelenzang*

*Of hemelse rei*

*Wat zweeft daar door de mijngang*

*En zoekt zacht zingend 'jo-jo-jo'?*

*Wat dringt, wat prangt, wat drijft,  
wat veert?*

*Kniel en luister naar het zachte zwart  
dat muren doet wijken,  
"mur-mur-mur"...*

## **Fors minder illegaal gedumpt restafval**

### **Aanpak illegale dumpingen werkt**



**Het illegaal gedumpt restafval bij ondergrondse afvalcontainers in de stad is afgelopen jaren aanzienlijk afgenomen dankzij de aanpak op illegale dumpingen. In het kader van het Stedelijk Plan Schoonhouden is in 2012 gestart met deze aanpak. Een combinatie van handhaven en communicatie werkt daarbij het beste. Omdat een schone leefomgeving van groot belang is, zet de gemeente deze aanpak ook de komende jaren door.**

In Heerlen zijn er 377 locaties met ondergrondse containers. Het merendeel van het gedumpte afval bij deze locaties bestond uit restafval. Aan het begin van het traject bedroeg de totale hoeveelheid hier nog meer dan 2.000m<sup>3</sup>. In 2014 is dit gedaald tot onder de 750m<sup>3</sup>. De grootste winst is behaald op de handhavingslocaties.

#### **Handhaving**

Sinds mei 2012 is door twee Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) dagelijks gehandhaafd op het illegaal dumpen van afval bij de straatvoorzieningen. Hierbij betalen de overtreders een boete of de kosten die de gemeente moet maken om de situatie weer ongedaan te maken. Om nog gerichter te kunnen handhaven, heeft de gemeente een hotspotlijst samengesteld

waar dagelijks is gecontroleerd. Een locatie wordt tot een hotspot gerekend als er meer dan 1,5 m<sup>3</sup> in de maand wordt bijgezet. Op dit moment gaat het nog om 52 locaties.

#### **Communicatie**

Naast handhaving was er ook aandacht voor communicatieve acties. In de zomer van 2013 is in samenwerking met de universiteiten van Tilburg en Rotterdam, een stickerexperiment uitgevoerd. Op gedumpte restzakken die naast de containers zijn aangetroffen werden stickers geplakt met de tekst: 'Deze zak is aangetroffen door handhaving. Boete minimaal 90 euro'. Uit de evaluatie van dit experiment bleek dat de hoeveelheid afval op de 'stickerlocaties' met 50 procent was afgenomen ten opzichte van de locaties waar niet gestickerd was (controlegroep). Daarom is deze aanpak in 2014 voor alle locaties toegepast. Verder is er een proef geweest met sociale normborden met de tekst: 'De meeste mensen in de buurt dumpen geen afval naast de containers: U toch ook niet?' Dit leidde in Heerlen net als in andere steden tot een afname van het gedumpt restafval. Daarom zijn er dit jaar borden geplaatst op alle milieuperrons.

#### **Hoe verder**

De gemeente Heerlen gaat voorlopig verder met deze projectmatige aanpak, omdat er een aanzienlijke afvalreductie heeft plaatsgevonden. Uit ervaringen is gebleken dat als de inzet van handhaving wegvalt of vermindert, de problemen na verloop van tijd weer terugkomen.

Ook zijn er nog een aantal locaties, waar nog steeds met regelmaat wordt gedumpt. Bij deze locaties onderzoeken we een aanpak op maat.

Begin 2016 evalueren wij de totale aanpak nemen we de maatregelen op in het vervolgbeleid.



## ZORGGROEP VIZIE

**Zorggroep Vizie biedt professionele hulpverlening aan kinderen en adolescenten. Kernwaarden die bij Zorggroep Vizie passen zijn; professioneel, flexibel, kleinschalig, positief en passie voor het vak.**

Wij onderscheiden ons van andere zorg organisaties doordat we een jonge dynamische organisatie zijn die gespecialiseerd is in het werken met kinderen en adolescenten met psychiatrische problematiek. Zorggroep Vizie gaat kleinschalig te werk waarbij het kind op nummer één staat. Daarnaast zijn er bij Zorggroep Vizie geen wachtlijsten en is een intake gesprek binnen een week mogelijk.

Wij verzorgen met veel plezier en passie individuele begeleiding, groepsbegeleiding, sport begeleiding, huiswerkbegeleiding, de training rots & water en leuke en leerzame activiteiten. Tijdens de individuele en groepsbegeleiding staat zelfredzaamheid, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het zelfvertrouwen centraal. Hierbij is het voor ons belangrijk dat er een goede balans is tussen ontspanning en actief bezig zijn.

### Individuele begeleiding

Wij geven zorg op maat aan uw kind in de vorm van individuele begeleiding. Dit betekent dat er een vaste hulpverlener bij u thuis komt om de begeleiding af te stemmen op de persoonlijke behoeftes en doelen van uw kind. Individuele begeleiding kan gegeven worden wanneer er specifieke hulpvragen zijn voor uw kind in bijvoorbeeld de thuissituatie. Er zal dan in overleg met u en eventueel uw kind een zorgplan worden opgesteld waarin de volgende onderdelen staan beschreven; een korte situatie schets, een hulpvraag en

de doelstellingen waaraan gewerkt zullen worden.

### Huiswerkbegeleiding

Zorggroep Vizie biedt ook gespecialiseerde huiswerkbegeleiding gericht op problemen waar kinderen en adolescenten met een psychische beperking tegenaan kunnen lopen. Problemen die vaak voorkomen zijn; concentratie problemen, problemen met het plannen van huiswerk, onduidelijkheden over hoe ze nu precies hun huiswerk moeten leren of maken. Wij bieden hulp en ondersteuning bij het plannen en organiseren van het huiswerk. Specifieke doelen voor de huiswerkbegeleiding zullen tijdens het intake gesprek met u en eventueel de leerkracht worden besproken.

### Waarom kiest u voor Zorggroep Vizie?

- Zorggroep Vizie is gespecialiseerd en biedt professionele zorg in de begeleiding van kinderen en adolescenten met psychiatrische problematiek.
- Zorggroep Vizie draagt bij aan een positieve ontwikkeling.
- Zorggroep Vizie is gecertificeerd om de wetenschappelijk effectief bewezen Rots & Water training te geven.
- Zorggroep Vizie heeft professionele en enthousiaste begeleiders.
- Zorggroep Vizie kan uw gezin ondersteunen en ontlasten.
- Zorggroep Vizie vindt het contact met u als ouder(s)/verzorger(s) erg belangrijk.
- Zorggroep Vizie is van mening dat we samen sterk staan en op deze manier de beste zorg kunnen bieden.



ZorggroepVizie

Unicefplantsoen 25  
6413 TA Heerlen  
T: 045-2055070  
M: 06-31162784  
E: info@zorggroepvizie.nl



*De stichting  
buurtbeheer  
Maria-Gewanden  
wenst iedereen  
een prettige  
vakantie!*



**Het laatste nieuws  
uit de buurt?**

**Ga naar  
'stichting buurtbeheer  
Maria-Gewanden' op  
facebook en 'like' ons!**

Stichting Buurtbeheer



### COLOFON

Redactie:

- Jo Hermanns
- Ben Maes
- Lian Strijards

Postadres:

Redactie SBMG  
Maria-Gewandenstraat 24  
6432CP Hoensbroek  
Tel. 045 5234405  
redactie.mariagewanden@gmail.com

*De redactie is niet aansprakelijk  
voor gegevens die door derden wor-  
den verstrekt.*

- 13e jaargang Nr. 2
- Oplage: 2300ex
- Opmaak: André Joosten